

ZWIĄZEK
PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
THE POLISH COPPER EMPLOYERS' ASSOCIATION

Monitoring legislacji europejskiej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 7 kwietnia 2021 r.

- **Informacje generalne – dokumenty strategiczne**

Energia odnawialna - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych

Niniejsza dyrektywa przekształca i uchyla poprzednie przepisy (dyrektywę 2009/28/WE, dyrektywę (UE) 2015/1513 oraz dyrektywę Rady 2013/18/UE). Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólny system mający na celu promowanie energii ze źródeł odnawialnych w różnych sektorach. W szczególności ma ona na celu:

- wyznaczenie wiążącego celu UE w odniesieniu do udziału w miksie energetycznym w 2030 r.;
- uregulowanie prosumpcji po raz pierwszy; oraz
- ustanowienie wspólnego zespołu zasad w zakresie stosowania energii odnawialnej w sektorze energii elektrycznej, ogrzewania i chłodzenia oraz transportu w UE.

Energia ze źródeł odnawialnych jest rozumiana jako energia z odnawialnych źródeł niekopalnych, a mianowicie energia wiatru, energia promieniowania słonecznego (ciepła i fotowoltaiczna), energia aerotermalna, geotermalna i hydrotermalna, ciepło otoczenia, energia pływów, fal i inna energia oceanów, hydroenergia, energia pozyskiwana z biomasy, gaz pochodzący z wysypisk śmieci, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz).

Zwiększone stosowanie energii ze źródeł odnawialnych będzie miało istotne znaczenie podczas przeciwdziałania zmianom klimatycznym, ochrony środowiska oraz zmniejszania zależności energetycznej, jak również przyczyni się do zajęcia przez UE wiodącej pozycji technologicznej i przemysłowej oraz stworzenia miejsc pracy i wzrostu, w tym na obszarach wiejskich i odizolowanych.

Wspieranie odnawialnych form energii jest jednym z celów unijnej polityki energetycznej. Zwiększone stosowanie energii ze źródeł odnawialnych stanowi istotny element pakietu środków koniecznych do redukcji emisji gazów cieplarnianych i wypełnienia postanowień porozumienia klimatycznego z Paryża oraz ram polityki UE dotyczących klimatu i energii (na lata 2020–2030).

Niniejsza przekształcona dyrektywa wraz ze zmienioną dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej oraz nowym rozporządzeniem w sprawie zarządzania, stanowią część pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, który ma na celu wprowadzenie nowych, kompleksowych przepisów dotyczących regulacji energii na następną dekadę.

Dyrektywa:

- zapewnia osiągnięcie wiążącego celu UE w opłacalny sposób;
- ustanawia stabilne, oparte o warunki rynkowe europejskie podejście do energii elektrycznej;
- zapewnia długoterminową pewność inwestorom i przyspiesza procedury wydawania zezwoleń na budowę projektów;
- umożliwia konsumentom uczestniczenie w transformacji energetyki, zapewniając tym samym prawo do produkowania własnej energii odnawialnej;

- zwiększając stosowanie energii odnawialnej w sektorze ogrzewania i chłodzenia oraz w sektorze transportowym;
- ulepsza unijne kryteria zrównoważonego rozwoju dotyczące bioenergii.

Dyrektywa zawiera:

- wiążący ogólny cel unijny na 2030 r. wynoszący co najmniej 32% energii ze źródeł odnawialnych;
- zasady dotyczące racjonalnego pod względem kosztów i rynkowego wsparcia finansowego na rzecz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych;
- ochronę systemów wsparcia przed zmianami stanowiącymi zagrożenie dla istniejących projektów;
- mechanizmy współpracy pomiędzy państwami członkowskimi, a także pomiędzy państwami członkowskimi a państwami trzecimi;
- uproszczenie procedur administracyjnych w zakresie projektów dotyczących energii odnawialnej (w tym punkty kompleksowej obsługi, terminy i cyfryzacja);
- ulepszony system gwarancji pochodzenia, rozszerzony na wszystkie odnawialne źródła energii;
- zasady umożliwiające konsumentom produkcję własnej energii elektrycznej, samodzielnie lub będąc częścią społeczności energetycznej działającej w zakresie energii odnawialnej, bez nieuzasadnionych ograniczeń;
- w sektorze ogrzewania i chłodzenia:
 - roczny wzrost udziału energii odnawialnej w tym sektorze o 1,3 punktu procentowego
 - prawo konsumentów do odłączenia się od nieefektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych oraz
 - dostęp stron trzecich w odniesieniu do dostawców odnawialnych źródeł energii oraz ciepła odpadowego i chłodzenia do sieci systemów ciepłowniczych i chłodniczych;
- w sektorze transportu:
 - wiążący cel na poziomie 14% oraz
 - szczególny cel dodatkowy w odniesieniu do zaawansowanych biopaliw wynoszący 3,5% oraz
 - ograniczenia dotyczące konwencjonalnych biopaliw i wysokiego ryzyka spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów na biopaliwa;
- umocnione unijne kryteria zrównoważonego rozwoju dotyczące bioenergii, których zakres został rozszerzony, tak aby obejmowały wszystkie paliwa produkowane z biomasy bez względu na ich końcowe wykorzystanie energii.

Ryzyko spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów to zmiany użytkowania gruntów spowodowane są zwiększeniem ilości upraw z przeznaczeniem na produkcję etanolu lub biodiesla w odpowiedzi na zwiększony popyt na biopaliwa na świecie. Może to prowadzić do niezamierzonych następstw, w tym zwiększenia emisji dwutlenku węgla

Więcej informacji: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32018L2001>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

Dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii – wytyczne dotyczące kryteriów zrównoważonego rozwoju dla biomasy leśnej wykorzystywanej do produkcji energii

Konsultacje publiczne dotyczące unijnych przepisów dotyczących odnawialnych źródeł energii – rewizja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018

r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych – Etap legislacyjny – Projekt aktu prawnego. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 28 kwietnia 2021 r.

Bioenergia leśna musi być produkowana w sposób zrównoważony, aby wspierać cele UE w zakresie klimatu i energii. Aby to osiągnąć, w dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii z 2018 r. wprowadzono nowe kryteria zrównoważonego rozwoju dla biomasy i biogazu wykorzystywanych do produkcji energii cieplnej i elektrycznej, które obejmują również biomasę leśną.

W ramach inicjatywy przygotowano wytyczne operacyjne dla państw członkowskich i podmiotów gospodarczych dotyczące tego, w jaki sposób można wykazać zgodność z nowymi kryteriami zrównoważonego rozwoju dla biomasy leśnej określonymi w art. 29 dyrektywy.

Link: <https://pracodawcy.pl/dyrektywa-w-sprawie-odnawialnych-zrodel-energii-wytyczne-dotyczace-kryteriow-zrownowazonego-rozwoju-dla-biomasy-lesnej-wykorzystywanej-do-produkcji-energii/>

- **Publikacje, stanowiska oraz opinie:**

1. Wskaźniki monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym; Redakcja naukowa: dr hab. Joanna Kulczycka

Realizacja celów gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) wymaga istotnych zmian technologicznych i organizacyjnych oraz opracowania zestawu wskaźników umożliwiających ocenę:

1) postępu w transformacji w kierunku GOZ,

2) wpływu na rozwój społeczno-gospodarczy na poziomie mezoekonomicznym (regionów) i makroekonomicznym (gospodarki narodowej).

Określenie i badanie postępu ilościowego i jakościowego jest zadaniem złożonym i wieloaspektowym, dotyczącym wdrażania nowych modeli biznesowych uwzględniających cały łańcuch wartości – począwszy od ekoprojektowania, do zagospodarowania odpadów resztkowych. Transformacja w kierunku GOZ nie ogranicza się wyłącznie do określonych materiałów lub sektorów, ale także dotyczy wypracowania wskaźników monitorujących zmiany gospodarcze, środowiskowe i społeczne. GOZ jest bowiem koncepcją międzysektorową, o szerokim spektrum kategorii tematycznych, obejmującym m.in. wzrost gospodarczy, gospodarkę materiałową, ilość wytwarzanych i możliwych do zagospodarowania odpadów, jakość życia społeczeństwa, możliwość wdrażania ekoinnowacji, rozwój technologii IT itp.

Komisja Europejska oraz niektóre międzynarodowe organizacje i podmioty, np. OECD, World Bank, Fundacja Ellen MacArthur, opracowały już liczne zestawy wskaźników, wymagających jednak doskonalenia i dostosowania do priorytetowych celów. Nawiązując do definicji GOZ ocenie podlegają zazwyczaj: wielkość zużycia materiałów i surowców, gospodarka odpadami oraz działania w obszarze ekoinnowacji, porównywane do wielkości wytworzonego produktu krajowego brutto (PKB).

W prezentowanej publikacji zaproponowano rozwiązania dla polskiej gospodarki. Zidentyfikowano obszary i kierunki działań GOZ, które są spójne z celami zawartymi w strategicznych dokumentach Polski oraz wynikają ze zobowiązań międzynarodowych, m.in. z celami zrównoważonego rozwoju. Prowadząc konsultacje z ekspertami oraz analizując wskaźniki monitorujące GOZ w UE i wybranych krajach, opracowano dwie grupy wskaźników oddzielnie dla obszarów: zrównoważona produkcja i konsumpcja. Na podstawie m.in. wielkości zużycia zasobów oraz ilości generowanych odpadów wytypowano szczególnie istotne dla realizacji działań w zakresie GOZ sektory gospodarki. Konsultacje z podmiotami gospodarczymi i przeprowadzone ankiety, a także dostępne dane umożliwiły wybór zestawu wskaźników w podziale na główne, pomocnicze i kontekstowe, a także na stosowane obecnie i postulowane. Głównymi wskaźnikami są te, które informują o wypełnieniu podstawowych

celów GOZ, wykorzystując zazwyczaj wartości ekonomiczne. Wskaźniki pomocnicze skupiają się na miarach fizycznych, które są prostsze w interpretacji, a często także w adaptacji do wypełnienia celów politycznych lub operacyjnych. Wskaźniki kontekstowe zapewniają wgląd w systemowe zmiany w strukturze gospodarki i są jedynie pośrednim miernikiem stanowiącym wsparcie dla oceny GOZ poprzez opis warunków, w jakich transformacja następuje.

Więcej informacji pod linkiem: <https://pracodawcy.pl/wskazniki-monitorowania-gospodarki-o-obiegu-zamknietym-redakcja-naukowa-dr-hab-joanna-kulczycka/>

2. Zaproszenie na konferencję inaugurującą Program Horyzont Europa w Polsce, 16 kwietnia 2021 r. online

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE zapraszają na konferencję **Europa. Horyzont możliwości**, która odbędzie się online w piątek **16 kwietnia 2021 r.** Jest to wydarzenie inaugurujące w Polsce nowy program ramowy UE – Horyzont Europa.

Prelegenci m.in.: Mariya Gabriel, Komisarz UE ds. innowacji, badań, kultury, edukacji i młodzieży; Jarosław Gowin, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii; Przemysław Czarnek, Minister Edukacji i Nauki; Wojciech Kamieniecki – Dyrektora NCBR; eksperci z Komisji Europejskiej i krajowych instytucji związanych z finansowaniem badań i innowacji.

Uczestnicy konferencji poznają założenia i priorytety programu Horyzont Europa, a przede wszystkim nowe elementy systemu, takie jak Europejska Rada ds. Innowacji, partnerstwa, misje oraz klastry, którym poświęcone będą specjalne sesje tematyczne. Dyskusja skupiona będzie się na możliwych synergii programowych oraz instrumentach ukierunkowanych na wyrównywanie szans w zakresie B+I pomiędzy krajami członkowskimi.

Rejestracja na konferencję jest już otwarta. Link do strony www konferencji (panel rejestracyjny oraz agenda): <https://www.gov.pl/web/konferencja-horyzont-europa>

Więcej informacji pod linkiem: <https://pracodawcy.pl/zaproszenie-na-konferencje-inaugurujaca-program-horyzont-europa-w-polsce-16-kwietnia-2021-r-online/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – Krajowy Punkt Kontaktowy do PR Horyzont Europa